

MUHASEBE DÜNYASINDAN HABERLER

Hazırlayan : Dr. Kadir GÜRDAL*

TÜRKİYE MUHASEBE STANDARTLARI KURULU (TMSK)

Türkiye Muhasebe Standartları Kurulu yeni Türkiye Muhasebe Standartları'nı yayınlamaya başladı. Uluslararası muhasebe standartlarına uyumlu olarak hazırlanan bu standartlar Maliye Bakanlığı tarafından yayımlanan tebliğ

lerle de yasal bir nitelik kazanmış oldu. İlgili tebliğler 31.12.2005 tarihinden sonra başlayan hesap dönemleri için geçerli olmak üzere yayımlandıkları tarihlerde yürürlüğe girmiştir

TMSK tarafından kabul edilen Kavramsal Çerçeve ve Türkiye Muhasebe Standartları ile ilgili tebliğlerin yayımlandığı Resmi Gazete'ler aşağıda yer almaktadır:

	Resmi Gazete Tarih ve Sayısı
Kavramsal Çerçeve	: 16.01.2005 - 25702
TMS 1: Finansal Tabloların Sunuluşu	: 16.01.2005 - 25702
TMS 2: Stoklar	: 15.01.2005 - 25701
TMS 7: Nakit Akış Tabloları	: 18.01.2005 - 25704

* Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi İşletme Bölümü Muhasebe-Finansman Anabilim Dalı
e-posta: kgurdal@politics.ankara.edu.tr

İlgili standartlar www.tmsk.org.tr adresli internet sayfasında yer almaktadır

ULUSLARARASI MUHASEBE STANDARTLARI KURULU

**(International Accounting Standards Board
– IASB)**

Uluslararası Muhasebe Standartlarında (IAS) Değişiklikler

IASB, Aralık 2004'te IAS-19: Employee Benefits (Çalışanlara Sağlanan Faydalar) ve IAS-39: Financial Instruments: Recognition and Measurement (Finansal Araçlar: Tanımlama ve Ölçüm) standartlarında değişiklikler yaptı.

ULUSLARARASI MUHASEBECİLER FEDERASYONU

**(International Federation of Accountants –
IFAC)**

Yeni Bir Uluslararası Kamu Sektörü Muhasebe Standardı

IFAC bünyesindeki Uluslararası Kamu Sektörü Muhasebe Standartları Kurulu (Public Sector Accounting Standards Board - IPSASB) hükümetlerin şeffaf ve yararlı finansal tablolar oluşturabilmelerine yardımcı olmak amacıyla yeni bir standart yayınladı.

“International Public Sector Accounting Standard (IPSAS) 21: Impairment of Non-Cash Generating Assets” adındaki bu standart, özellikle maddi duran varlıkların finansal tablolarda yer alan tutarlarının bu varlıkların hizmet kapasitelerini yansıtmaması sorununu ortadan kaldırmayı sağlamaktadır

İlgili standarda www.ifac.org adresli internet sayfasından ulaşılabilir. Bu standardın yayınlanmasıyla birlikte, Uluslararası Muhasebe Standartları'na paralel şekilde Uluslararası Kamu Sektörü Muhasebe Standartları

(IPSAS)'nın oluşturulması sürecinin birinci adımı da sonuçlanmıştır. IPSASB, ikinci adımda, Uluslararası Finansal Raporlama Standartları'nda belirtilmeyen ve kamu sektörünü ilgilendiren özellikli alanlarda standartlar hazırlanması sürecini başlatmıştır.

Yeni Bir Uluslararası Denetim Standardı

Denetçi raporlarının şeffaflığının ve uluslararası karşılaştırılabilirliğinin artırılması amacıyla IFAC bünyesindeki Uluslararası Denetim ve Güvence Standartları Kurulu (International Auditing and Assurance Standards Board - IAASB) tarafından yeni bir Uluslararası Denetim Standardı (International Standard on Auditing - ISA) yayımlandı.

“ISA 700: The Independent Auditor's Report on a Complete Set of General Purpose Financial Statements” adındaki standartla, denetçi raporları yeni bir biçim kazanmıştır. Raporun yeni biçimi, 31.12.2006 ve sonrası tarihli denetçi raporları için geçerli olacaktır. Bu standartla diğer bazı denetim standartlarında da değişiklikler yapılmaktadır. Bu değişiklikler de 15.12.2005 tarihli ve izleyen dönemlerdeki finansal tablo denetimleri için geçerli olacaktır. IAASB, eski ve yeni uygulamanın aynı anda kullanımından kaynaklanabilecek sorunları önleyebilmek amacıyla, yeni rapor biçiminin belirlenen tarihten daha önce uygulanmasına izin vermemektedir.

ISA 700 ve diğer standartlarda yapılan değişiklikler www.ifac.org/store/IAASB adresli internet sayfasından elde edilebilmektedir.

Bilgi Teknolojisi İle İlgili Uluslararası Denetim Uygulaması Talimatları Kaldırıldı

Uluslararası Denetim ve Güvence Standartları Kurulu (International Auditing and Assurance Standards Board - IAASB) bilgi teknolojisi ile ilgili dört adet Uluslararası Denetim Uygulaması Talimatı'nı (International Auditing Practice Statements - IAPs) yürürlükten kal-

dırdı. 31.12.2004 tarihi itibarıyla kaldırılan talimatlar şunlardır:

-IAPS 1001: IT Environments - Stand-Alone Computers

IAPS 1002: IT Environments - On-Line Computer Systems

IAPS 1003: Environments - Database Systems

IAPS 1009: Computer-Assisted Audit Techniques

Gelişmekte Olan Ülkelere IFAC Desteği

IFAC Kurulu, gelişmekte olan ülkelerin gereksinimlerini karşılamak için yeni girişimlerde bulunulması, uluslararası standartların hazırlanmasına ilişkin sürecin güçlendirilmesinde daha etkin bir şekilde görev alınması gibi kararlar aldı. Bu kararların temelinde, IFAC'ın, güvene dayalı bir yatırım ortamının oluşturulması ve dünya genelinde ekonomik büyümenin ve istikrarın sağlanması amaçları bulunmaktadır

Bu çerçevede;

-gelişmekte olan ülkelerin desteklenmesinde ülkeye özel yaklaşımların geliştirilmesi (henüz mesleğin gelişmemiş olduğu veya ekonomik gelişmeyi destekleyecek mesleki, finansal ve düzenleyici yapıların oluşturulmasına yeni başlanan ülkelere yardımda bulunulması)

-gelişmekte olan ülkeler için (özellikle küçük ve orta ölçekli işletmeler tarafından) etkin bir şekilde kullanılabilir Uluslararası Finansal Raporlama Standartları'nın geliştirilmesi çalışmalarını desteklenmesi,

-gelişmiş ülkelerdeki muhasebe kuruluşlarının az gelişmiş ülkelerdeki kuruluşlar için bir yol gösterici ve danışman olarak hizmet edebilecekleri bir süreç oluşturulması,

-sağlam ve yüksek kaliteli bir muhasebe mesleğinin oluşturulabilmesi için atılacak adımları

açıkça tanımlayan bir planın oluşturulması

gibi çalışmaların yapılmasına karar verilmiştir.

Uluslararası Denetim Standartları İçin Güncellenmiş Terimler Sözlüğü

Uluslararası Denetim Standartları'nda (International Standard on Auditing - ISAs) kullanılan terimlerin birleştirilmesi amacıyla kullanılan Terimler Sözlüğü IPSAS tarafından güncellendi. Güncellenen sözlüğe <http://www.ifac.org/store> adresli internet sayfasından ulaşılabilmektedir. Aralık 2004 yayımı tamamlanan Uluslararası Denetim ve Güvence Standartları'nda yer alan terimleri de içerecek şekilde tekrar güncellenecek olan sözlük ise 2005'te yayınlanacaktır.

AVRUPA BİRLİĞİ

Şeffaflık Yönergesi

Borsalara kayıtlı şirketler için öngörülen en düşük şeffaflık ile ilgili bir yönerge yayımlandı. İlgili Yönerge; şirketin ana ortaklarındaki değişimler, şirketin performansı ve finansal durumu hakkında yatırımcılara sunulan bilgilerin kalitesini yükseltmeyi amaçlamaktadır. Bu da yatırımcının daha iyi korunmasına, yatırımcı güveninin artmasına ve Avrupa sermaye piyasalarının daha fonksiyonel çalışmasına katkıda bulunacaktır. Yönerge, Avrupa Birliği'nin Resmi Gazetesi'nde yayımlandıktan sonraki iki yıl içinde üye ülkeler tarafından uygulamaya başlanmalıdır

Yönergeye göre; tüm menkul kıymet ihraççıları finansal yılın sonunda dört ay içinde finansal raporlarını hazırlamak zorundadırlar Şirkette paya sahip yatırımcılar altı aylık finansal raporları da alacaklardır Üç aylık raporlarını yayınlamayan bu ihraççılar üç aylık yönetim tablolarını hazırlayacaklardır Tahvil ihraç edenler aynı zamanda altı aylık raporlarını da yayınlamak zorundadırlar.

Yönerge, aynı zamanda ortakların çıkarla

rını korumak amacıyla, ortaklara ve tahvil sahiplerine elektronik yollardan genel toplantılarda sunulan bilgilerle ilgili mevcut Avrupa Birliği mevzuatını da güncellemektedir

İlgili Yönerge http://www.europa.eu.int/comm/internal_market/securities/transparency/index_en.htm adresli internet sayfasından incelenebilmektedir.

Avrupa'da IFRS Uygulaması

İngiltere'de kurulmuş olan ve bir bağımsız finansal araştırma şirketi olan Company Reporting LTD şirketinin raporuna göre Avrupa'daki her beş büyük şirketten biri finansal tablolarını IFRS'ye uygun olarak yayınlamaktadır. FTSEurofirst 300 endeksindeki şirketlerinin %50'den fazlasının IFRS'yi uyguladığı ülkeler Almanya (%67), İsviçre (%59) ve Belçika'dır (%57). İngiltere, Fransa, İspanya ve İtalya'da ise hiçbir şirket IFRS'ye uygun raporlama yapmamaktadır çünkü bu ülkelerdeki yasal düzenlemeler gönüllü uygulamaya izin vermemektedir.

AVUSTRALYA BELGELİ MUHASEBECİLER ENSTİTÜSÜ

**(Institute of Chartered Accountants of
Australia – ICAA)**

IFRS Uygulaması İle İlgili Bazı Saptamalar

ICAA tarafından Avustralya'da borsaya kayıtlı 800'den fazla şirket üzerinde gerçekleştirilen bir çalışmada Uluslararası Finansal Raporlama Standartları'nın (IFRS'nin) uygulamaları ile ilgili bazı saptamalar yapıldı.

Araştırma kapsamındaki şirketlerin yaklaşık 2/3'ü, IFRS uygulamaları sonucunda en çok etkilenecek alan olarak gelir vergisini görmektedir. En çok etkilenecek ikinci alan olarak hisseye dayalı ödemeler ön plana çıkmaktadır. Araştırma sonuçlarına göre IFRS uygulaması

sonucunda etkilenebilecek diğer önemli konular ise varlıkların itfası, finansal araçlar konsolidasyonunda şerefiye ve maddi olmayan duran varlıklardır.

İNGİLTERE VE GALLER BELGELİ MUHASEBE UZMANLARI ENSTİTÜSÜ

**(The Institute of Chartered Accountants in
England & Wales - ICAEW)**

Mesleki Niteliklerin Uyumlaştırılmasında Sekiz Muhasebe Örgütünden Ortak Hareket

Avrupa'nın önde gelen sekiz muhasebe örgütü mesleki niteliklerin uyumlaştırılması konusunda ortak bir çalışma başlatmışlardır.

Bu çalışmalar sonuçlandırıldığında; mesleğe girişteki ve faaliyetlerin sürdürülmesindeki özelliklerin ve niteliklerin uyumlu duruma getirilmiş ve böylece meslek mensuplarının ülke dışında da serbest dolaşımına destek sağlanmış olacaktır. Bu çalışmaya Almanya, Fransa, Hollanda, İngiltere, İrlanda ve İtalya'dan meslek kuruluşları katılmaktadır.

Çalışmaların sonuçlandırılması durumunda, meslek mensupları için öngörülen niteliklerin çok önemli bir kısmı tüm ülkeler için ortak olacak, bununla birlikte, ulusal nitelikteki bazı ilkeler de ilgili ülke kuruluşları tarafından ayrıca benimsenebilecektir.

Çalışmaya katılan meslek örgütleri şunlardır:

Almanya: Institut der Wirtschaftsprüfer (IDW) ve Wirtschaftsprüferkammer (WPK)

Fransa: Ordre des Experts-Comptables (OEC)

Hollanda: Koninklijk Nederlands Instituut van Registeraccountants (NIVRA)

İngiltere: Institute of Chartered Accoun-

tants in England and Wales (ICAEW) ve Institute of Chartered Accountants of Scotland (ICAS)

İrlanda: Institute of Chartered Accountants in Ireland (ICAI)

İtalya: Consiglio Nazionale dei Dottori Commercialisti (CNDC)

Çalışmanın 2006 yılında tamamlanması ve ülkelerin bu tarihten itibaren iki yıl içinde uygulamaya başlamaları planlanmaktadır. Konuyla ilgili daha fazla bilgiye www.commoncontent.com adresli internet sayfasından ulaşılabilir.

Sürekli Mesleki Gelişim Planı Yürürlükte

ICAEW, muhasebe meslek mensuplarının sürekli eğitimi çerçevesinde geliştirdiği Sürekli Mesleki Gelişim (SMG) planını uygulamaya geçirdi. ICAEW üyesi meslek mensupları Ocak 2005'ten itibaren SMG'nin gereklerini yerine getirmelerini sağlayacak şekilde bilgilendirilmeye başladılar. SMG muhasebe şirketleri dışında çalışan yaklaşık 70 000 üyeyi kapsamaktadır.

Bir değişim olarak değil, meslek için bir gereklilik olarak başlatılan SMG uygulaması çerçevesinde ICAEW üyeleri (muhasebe meslek mensupları), gelişimin gereklerini en iyi şekilde karşılayabilmek amacıyla konferanslara katılma, işte öğrenme, teknik bilgileri okuma, uzmanlarla birlikte çalışma gibi çeşitli yöntemleri kullanabileceklerdir. Bu aşamada ön koşul, alınan her yöntemin; mesleğin gereklerini en iyi

şekilde yerine getirebilmek için gerekli kişisel mesleki bilginin ve deneyimin korunmasını ve güncellenmesini sağlayacak şekilde kişisel etkinliği sağlaması, işle ilgili bilgi düzeyini, teknik ve fonksiyonel uzmanlığı geliştirmesidir.

Üyelerden, görevlerine uygun olarak aldıkları mesleki gelişim faaliyetlerini yıllık olarak beyan etmeleri istenecektir. Aynı zamanda üyelerin, ICAEW tarafından sunulan üst düzeydeki desteklerden yararlanmaları da sağlanacaktır. Bu kapsamda öncelikle www.icaew.co.uk/cpd adresli yeni bir internet sayfası hazırlanmıştır. Bu sayfada etik rehberi, üyelerin deneyimleri gibi farklı konular yer alacak, aynı zamanda üyelerin SMG'ye online kayıt yaptırması sağlanacaktır.

Üyelerin izlenmesi örnekleme yoluyla gerçekleştirilecek, seçilen üyelerden aldıkları gelişim faaliyetini belgellemeleri istenecektir.

YENİ ZELANDA BELGELİ MUHASEBECİLER ENSTİTÜSÜ

**(The Institute of Chartered Accountants of
New Zealand – ICANZ)**

Yeni Zelanda Uluslararası Finansal Raporlama Standartları

Yeni Zelanda'da raporlama yapan tüm birimler 1.1.2007 tarihinden itibaren her raporlama döneminde Yeni Zelanda Uluslararası Finansal Raporlama Standartları'nı kullanmaya başlayacaklardır. İsteyen birimler ise 1.1.2005'ten itibaren bu standartları kullanabileceklerdir.

